

ZARZĄDZENIE NR 07/2024
KIEROWNIKA OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIECIU
z dnia 29 maja 2024 r.

w sprawie wprowadzenia Standardów Ochrony Małoletnich
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu

Na podstawie § 4 ust. 2 pkt 10 załącznika do Zarządzenia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu Nr 21/2023 z dnia 14 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu oraz art. 22 b i art. 22 c ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560)

zarządzam, co następuje:

§ 1.

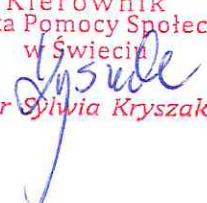
Wprowadza się do stosowania Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu, stanowiące załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zobowiązuje się pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu do zapoznania się ze Standardami Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu i stosowania do postanowień w nich zawartych.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Świeciu

mgr Sylwia Kryszak

Otrzymują:

1. KIEROWNIK OPS
2. ZK
3. DO
4. DK
5. DRŚ
6. DPS
7. DŚRiFA
8. DUO
9. ZP
10. SBHP
11. PP
12. AR
13. AON
14. P
15. SB
16. MW
17. DDP

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu
zwane dalej „Standardami”

I. Wprowadzenie

Nowelizacja Kodeksu Rodzinnego i Opiekuńczego określiła zasady i warunki ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia dzieci, co stanowi jeden z elementów systemowego rozwiązania powyższego problemu. Niniejsze Standardy stanowią zbiór zasad i procedur postępowania w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu w przypadku zaistnienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich.

II. Zasady zatrudniania pracowników/zleceniobiorców w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu w celu ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

1. Pracownik na etapie rekrutacji na wolne stanowiska pracownicze związane z bezpośrednią pracą z małoletnimi pisemnie potwierdza spełnienie następujących warunków:
 - a) posiadania pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystania z praw publicznych;
 - b) że nie toczy się przeciwko kandydatowi postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne;
 - c) oświadczenie, że kandydat nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
 - d) oświadczenie, że kandydat nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest mu zawieszona ani ograniczona.
2. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu przed zatrudnieniem pracowników bezpośrednio zaangażowanych w pracę z małoletnimi (w tym zatrudnienie na podstawie umowy zlecenie, umowa wolontariacka, umowa stażu/praktyk) uzyskuje informacje:
 - a) czy dane osobowe są zamieszczone w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym;
 - b) wymaga od Pracownika/zleceniobiorcy/wolontariusza/praktykanta przedłożenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w Rozdziale XIX i XXV Kodeksu Karnego, w art. 189 a i art. 207 Kodeksu Karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023

r. poz. 1939 z późn. zm.) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego¹.

III. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.

1. Osoby mające bezpośredni kontakt z małoletnimi powinni wykonywać swoje zadania w sposób zapewniający poszanowanie praw osób trzecich, w szczególności praw dzieci, z szacunkiem oraz w sposób uprzejmy i kulturalny.
2. Komunikacja z dziećmi prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relację. W komunikacji z małoletnim osoba dorosła zachowuje spokój i cierpliwość.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec małoletnich jakichkolwiek form przemocy, w tym nawiązywanie relacji o charakterze seksualnym.
4. Osoby mające bezpośredni kontakt z małoletnimi mają obowiązek powstrzymać się od jakichkolwiek zachowań, które mogłyby naruszać przestrzeń osobistą małoletniego, jego nietykalność cielesną lub powodować u niego poczucie zagrożenia, dyskomfortu bądź strachu.
5. Osoby mające bezpośredni kontakt z małoletnimi powinni zwracać uwagę na ich niepokojące zachowania, które mogą świadczyć o ich krzywdzeniu i powinni podjąć próbę kontaktu z małoletnim w przypadku powzięcia podejrzenia takiego krzywdzenia. Jeżeli małoletni próbuje nawiązać kontakt z pracownikiem, powinien on go wysłuchać i uzyskać możliwie najpełniejszą informację o sytuacji małoletniego.
6. W sytuacji gdy małoletni ujawni, że doświadcza przemocy/ krzywdzenia ze strony osób bliskich otrzymuje wsparcie i pomoc w celu ustania przemocy.
7. Niedopuszczalnym jest utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) bez zgody rodzica, a także nawiązywanie kontaktów z dziećmi poprzez komunikatory typu messenger, snapchat i inne.

¹ Wykonanie w/w obowiązków, nie jest wymagane przed dopuszczeniem do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, członka rodziny małoletniego, lub osoby znanej osobiście rodzicowi małoletniego albo przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, gdy jest ona wykonywana w stosunku do małoletniego dziecka, którego rodzic albo przedstawiciel ustawowy są dopuszczającymi do działalności.

IV. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, a także składania zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz osób odpowiedzialnych za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.

1. W sytuacji posiadania informacji/podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego każdy pracownik ma obowiązek poinformowania niezwłocznie o zaistniałym fakcie (ustnie i pisemnie) Kierownika OPS oraz Przewodniczącego GZI.
2. Kierownik OPS po uzyskaniu informacji o sytuacji krzywdzenia/podejrzenia krzywdzenia małoletniego w trybie pilnym zleca pracownikowi socjalnemu właściwemu na danym rejonie, uruchomienie działań interwencyjno- pomocowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
3. Jeżeli w trakcie działań interwencyjno- pomocowych pracownik socjalny uzna za zasadne skierowanie do Sądu Rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 Kodeksu Postępowania Cywilnego² lub złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wniosek taki jest niezwłocznie przesyłany do właściwych Organów.
4. W przypadku, gdy informację o krzywdzeniu dziecka podejmuje asystent rodziny wówczas niezwłocznie kontaktuje się on z pracownikiem socjalnym właściwym dla danego rejonu oraz podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz swoimi kompetencjami. Jeśli pracownik socjalny uzna za zasadne skierowanie do Sądu Rodzinnego wniosku, o którym mowa w art. 572 Kodeksu Postępowania Cywilnego lub złożenie zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa wniosek taki jest niezwłocznie przesyłany do właściwych Organów.
5. W przypadku zaistnienia zagrożenia życia lub zdrowia małoletnich pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej, w konsultacji z Przewodniczącym GZI oraz Kierownikiem OPS, ustalają priorytety podejmowanych działań związanych z zabezpieczeniem dziecka w celu zapewnienia mu bezpieczeństwa oraz podejmują działania zgodnie z obowiązującymi procedurami.

² Art. 572. [Obowiązek zawiadomienia] Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi.

6. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu małoletniego wskazującego na zagrożenie dla życia lub zdrowia przez pracownika OPS po godzinach pracy Ośrodka, pracownik ten niezwłocznie przekazuje taką informację dzwoniąc pod numer alarmowy 112 lub pod numer Komendy Powiatowej Policji w Świeciu: 47 75 252 00, 47 75 252 10, 47 75 252 21.
7. Działania określone w punktach 1-6 nie wykluczają ewentualnego wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
8. Wszczęcie Procedury „Niebieskie Karty” oraz wypełnienie formularza „Niebieska Karta- A” mają obowiązek osoby zatrudnione w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu tj. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, psycholog.
9. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta- A” następuje niezwłocznie po podjęciu informacji o krzywdzeniu małoletniego, które nosi znamiona przemocy domowej w rozumieniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
10. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta- A” następuje w oparciu o przepisy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenia wykonawczego z zachowaniem terminu przekazania formularza „Niebieska Karta- A” do Przewodniczącego GZI.

V. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Standardy ochrony małoletnich pod kątem merytoryczno- prawnym oraz pod kątem przydatności podlegają weryfikacji nie rzadziej niż co dwa lata.
2. Weryfikacja jest dokonywana przez wszystkich pracowników socjalnych, przewodniczącego GZI, asystentów rodziny, psychologów zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w formie pisemnej (wnioski, spostrzeżenia, propozycje zmian).
3. Wnioski z przeprowadzonej weryfikacji są dokumentowane pisemnie przez Kierownika OPS oraz stanowią podstawę do modyfikacji i aktualizacji opracowanych standardów.
4. Zmodyfikowane dokumenty zostaną zamieszczone na stronie internetowej Ośrodka oraz są przedstawione wszystkim pracownikom OPS.

VI. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników OPS lub zleceniobiorców do stosowania standardów jest Kierownik Działu Organizacyjnego.
2. Pracownicy OPS/ zleceniobiorcy zapoznawani są ze standardami indywidualnie.
3. Po zapoznaniu się ze standardami i zasadami ich stosowania pracownik/zleceniobiorca podpisuje imienne oświadczenie (załącznik nr 1).

VII. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Niniejsze standardy są udostępnione na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu w wersji pełnej oraz skróconej.
2. Niezależnie od publikacji standardów pracownik OPS/zleceniobiorca podejmujący działania na rzecz małoletnich przekazuje do zapoznania się wersję pełną niniejszych standardów rodzicom/opiekunom prawnym/ opiekunom faktycznym małoletniego, co zostaje potwierdzone na piśmie (załącznik nr 2).
3. Małoletni wobec, którego świadczone są usługi przez pracowników OPS/zleceniobiorców otrzymuje wersję skróconą przedmiotowych standardów z zastrzeżeniem, że w przypadku gdy rozwój małoletniego lub jego stan zdrowia uniemożliwiają ich zrozumienie odstępuje się od tej czynności.

VIII. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialni są wszyscy pracownicy OPS/zleceniobiorcy.
2. Niezależnie od pkt VIII ppkt. 1. Pracownikiem koordynującym przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i organizację pomocy oraz wsparcia jest pracownik socjalny ds. wspierania rodzin i przeciwdziałania przemocy domowej a w razie jego nieobecności osoba ją zastępująca zgodnie z wyznaczonym w Ośrodku systemem zastępstw.

IX. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Tworzy się wewnętrzny rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego, który jest przechowywany w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu (załącznik nr 3).

2. Osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie i uzupełnienie rejestru, o którym mowa w pkt 1. są wszyscy pracownicy podejmujący zgłoszenie, rejestr zdarzeń przechowywany jest w siedzibie GZI.

X. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

1. W sytuacji ujawnienia krzywdzenia małoletniego osoby odpowiedzialne przygotowują plan wsparcia małoletniego, z tym, że jeżeli równolegle jest prowadzona procedura „Niebieskie karty” gdzie małoletni jest uznany za osobę doznającą przemocy odstępuje się od sporządzenia niniejszego planu.
2. Osobą odpowiedzialną za sporządzenie i realizowanie planu wsparcia jest pracownik socjalny pracujący w danym rejonie, asystent rodziny, jeżeli taki został rodzinie przydzielony oraz, jeżeli jest taka zasadność psycholog.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Świdwie

mgr Sylwia Kryszak

**Załącznik nr 1
Standardów
Ochrony Małoletnich
w Ośrodku Pomocy
Społecznej w Świeciu**

Świecie,.....

Oświadczenie

Zapoznałem/am się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu oraz zostałem/am poinformowany o konieczności ich stosowania.

.....

(czytelny podpis pracownika)

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami ochrony Małoletnich przez opiekunów/rodziców i małoletnich obowiązującymi w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu.

Oświadczenie wypełnia (proszę zaznaczyć właściwe):

☐ Rodzic

☐ Małoletni

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Standardów ochrony Małoletnich obowiązującą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu.

Świecie, dnia.....

.....

(czytelny podpis)

Załącznik nr 3
Standardów
Ochrony Małoletnich
w Ośrodku Pomocy
Společnej w Świeciu

REJESTR UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH INCYDNETÓW LUB ZDARZEŃ
ZAGRAŻAJĄCYH DOBRU MAŁOLETNIICH

L.p.	Data zgłoszenia	Osoba zgłaszająca	Rodzaj zdarzenia/ opis zgłoszenia	Podpis osoby zgłaszającej	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi
1.						
2.						
3.						

Standardy Ochrony Małoletnich w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świeciu zwane dalej „Standardami”- wersja skrócona (dla dzieci)

I. Wprowadzenie

Jednym z podstawowych celów Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Celem tego dokumentu jest zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa, akceptacji i szacunku.

II. Słowniczek

1. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Przez krzywdzenie dziecka rozumiemy zamierzone albo niezamierzone działanie osoby dorosłej albo innego dziecka, które ujemnie wpływa na Wasz rozwój fizyczny albo psychiczny.

III. Rozpoznawania i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Wszyscy pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda.
2. Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:
 - a) Przemoc fizyczna, np. popychanie, szarpanie, bicie, kopanie;
 - b) Przemoc psychiczną, np. poniżanie, ośmieszanie, wyśmiewanie, wciąganie w konflikty dorosłych;
 - c) Wykorzystywanie seksualne, np. dotykane sfery intymnej, zmuszanie do oglądanie nagich osób, robienie dziecku zdjęć bez odzieży;
 - d) Zaniedbywanie, np. nie posyłanie dziecka do szkoły, budzenie w nocy i uniemożliwianie wypoczynku, nieodpowiedni ubiór do warunków panujących na dworze i do pory roku, nie zabieranie do lekarza.
3. Przemocy można doświadczyć ze strony rodziców albo opiekunów, kolegów i koleżanek, nauczycieli i innych osób.

IV. Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu dba o prawo do prywatności dzieci, co dotyczy także wizerunku.
2. Nikt nie może rozpowszechniać wizerunku dziecka bez pisemnej zgody rodzica, niniejsza zgoda nie dotyczy udziału w imprezach o charakterze publicznym np. pikniki, festyny.

V. Monitoring stosowania standardów

1. Nie rzadziej niż raz na dwa lata dokonywana jest analiza realizacji Standardów ochrony dzieci i w razie potrzeby są wprowadzane zmiany.

VI. Zasady udostępniania Rodzicom i dzieciom standardów

1. Dokument dotyczący standardów ochrony małoletnich jest umieszczony w miejscu ogólnodostępnym w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej w Świeciu oraz na stronie internetowej: www.opsswiecie.pl.
2. Pracownicy prowadzący pracę opiekuńczą bezpośrednio z małoletnimi dziećmi zapoznają je, jeśli jest taka możliwość, z obowiązującymi standardami w sposób dla nich zrozumiały.